

Hässleholm 2020 är Skånes *Vintagecentrum*

**Mer RETRO, mindre
skräp och förnuftig
konsumtion!**

Resursoptimeringsplan

(del 2 av kommunens Renhållningsordning)

Detta dokument är del 2 av Hässleholms kommuns renhållningsordning.

Renhållningsordningen består av två delar:

Del 1 – Renhållningsföreskrifter

Del 2 – Resursoptimeringsplan – "Hässleholm 2020 är Skånes Vintagecentrum"

Renhållningsordningen innefattar vidare ett antal bilagor:

Bilaga 1 – Projekt- och arbetsbeskrivning gällande ny renhållningsordning

Bilaga 2 – Nulägesbeskrivning 2012

Bilaga 3 – Plockanalys 2012

Bilaga 4 – Renhållningsenkät 2013

Läs mer om Hässleholms kommuns renhållningsordning på
www.hassleholmmiljo.se

Stort tack till alla inblandade i arbetet att ta fram Hässleholms nya renhållningsordning. Mer om projektarbetet och deltagarna kan du läsa i Bilaga 1.

Gunilla Holmberg VD
Dolores Öhman projektledare

Hässleholm 2020 är Skånes *Vintage*centrum

När man kommer till Hässleholm upptäcker man att kommunen bryr sig om miljön och tar avfallsfrågan på allvar. Att slösa med resurser är ingenting som hässleholmarna uppskattar. Det är ansvarslost mot naturen, oss själva och mot kommande generationer. Vår vision är istället mer **RETRO**, mindre skräp och förnuftig konsumtion!

Detta speglas i att det finns papperskorgar för källsortering i det offentliga rummet, en hel galleria med en massa secondhand-butiker som säljer allt från kläder till elektronik och möbler. Hässleholms kommun är Skånes *Vintage*centrum och är välkänt i Öresundsregionen för sin handel med antikt, konstnärligt renoverade möbler, **indie**-design, fantasifulla modekläder i **RETRO**stil och loppisar i världsklass.

På Norra Station pluggar ungdomar ämnen som renoveringsmetoder och återvinningsteknik, mångfald och integration, antropologi och beteendefrågor samt hållbar stadsplanering och byggande.

På Kulturhuset och i tätorternas olika föreningar finns det permanenta och välbesökta utställningar om samhällets utveckling och dagens miljöutmaningar, om konsten att återanvända och om kommunens arbete för att upprätthålla varumärket "*Vintage*centrum."

Kommunens återbrukspark "OM OCH OM IGEN" är en av kommunens viktigaste turistattraktioner och mötesplatser. Här träffas föreningar och drar nytta av samlade resurser för sina verksamheter eller för välgörenhet. Skolelever kommer på besök för att diskutera livsstil och äldre kan fika och prata en stund med personal och andra besökare.

Till Hässleholm kommer ofta internationella besökare som vill uppleva framgångsromanen om Hässleholm som blev en sprudlande kommun tack vare sina sopor, och här får de träffa de mest kreativa tjänstemännen i hela Sverige.

Vintage kallas äldre saker av särskilt god kvalitet.

RETRO är en benämning på stilar från till exempel 50-, 60- och 70-tal. Har ofta stora mönster och kraftiga färger.

indie Ordet syftar både på 'independent,' oberoende, och 'indigenous,' ursprunglig. Kreativ återvinningsdesign som förespråkar enkla, gedigna material och ett lekfullt sinne.

Fram till 2020 vill Hässleholm

Förebygga och minska avfall och återanvända sopor

Idag samarbetar Hässleholm Miljö AB med Hässleholms IF så att möbler och husgeråd som lämnas på Återvinningscentralen i Vankiva kan säljas i föreningens secondhand-butik och gynna deras sportverksamhet. Det är ett tydligt exempel på hur man kan minska uppkomsten av avfall genom att återanvända produkter så att deras livslängd förlängs istället för att producera nya, samtidigt som idrottande ungdomar får ekonomiskt stöd.

Fram till 2020 vill Hässleholm minska mängden uppkommet avfall och utveckla olika sätt att ta tillvara och återanvända produkter så att deras livslängd förlängs.

Detta kan åstadkommas genom:

Byggnad av en återbrukspark. I en återbrukspark gör invånarna sig av med resurser som de inte längre behöver, och de säljs sedan vidare i secondhand-butiker drivna av olika föreningar. Här finns utbildningslokaler, utställningar om avfallet och miljön och café med en lekplats byggd av återbruksbyggvaror.

Samarbete med kommunens alla skolor. I skolans lokaler ska avfallet källsorteras, avfalls- och miljöfrågan ska tydligt ingå i utbildningen, och alla elever ska åka på studiebesök till återbruksparken och samtala om livsstil och miljö.

Samarbetsprojekt mellan kommunens förvaltningar och bolag med syfte att förbygga avfall så som projektet om förebyggande av blöjavfall på Kaptensgården.¹ * Andra exempel på möjliga projekt för att förebygga avfall är aktiviteter för att minska matsvinn från skolor och vårdenheter, förbränningsfria arbetsplatser,² etablering av yrkesutbildningar i renovering och återvinningsteknik, handel med antik och **indie**-konst mm, samt ett näringslivskontor som aktivt och strategiskt jobbar mot visionen att Hässleholm 2020 är Skånes *Vintage*centrum.

Vi vet att medborgarna tycker att detta är viktigt. Över 50 % av de som svarade på Renhållningsenkäten vill att HMAB ska jobba vidare med att utveckla samarbete med frivilliga organisationer som har secondhand-butiker för att öka återanvändningen³ och 70 % av de intervjuade i utredningen "Synen på Återvinningscentralen" anger att de har köpt secondhand minst en gång det senaste året.⁴ På avslutningsseminariet med referensgruppen för avfallsplanen betonades vikten av att arbeta med kunskap och attityder i skolan för att förebygga uppkomsten av avfall⁵ och våra politiker gav oss i uppdrag att utreda byggnation av en återbrukspark.⁶ I den nyligen fastställda utredningen om översyn av avfallsområdet⁷ föreslås att kommunerna ska få tydligt ansvar för att arbeta avfallsförebyggande genom information och genom att underlätta för och främja utsortering av sådant avfall som lämpar sig för återanvändning.

* För noter se baksidan.

Fram till 2020 vill Hässleholm

Öka andelen sopor som materialåtervinns

År 2011 blev Hässleholm bäst i Skåne och sjätte bäst i landet på att materialåtervinna hushållsavfall. 54 % av insamlat hushållsavfall skickades till materialåtervinning för tillverkning av nya produkter.⁸

Fram till 2020 vill Hässleholm öka andelen avfall som behandlas genom materialåtervinning

Detta kan åstadkommas genom:

Utveckling av källsortering i det offentliga rummet och i alla lokaler där kommunen driver verksamhet. Det ska vara möjligt, enkelt och roligt att källsortera i skolan, på jobbet och i kommunens boendeenheter, och inte minst på offentliga platser.

Enklare insamlingsystem. Insamling i soptunnor delade i fyra fack för källsortering av åtta avfallssorter på tomten samt nya sätt att samla in elektronik, glödlampor och batterier ska utredas. Nya sätt att informera om och uppmuntra till utsortering av det farliga avfallet ska utvecklas. Det ska analyseras om papperspåsar ska ingå i sopabonnemanget och hur insamlingen ska fungera år 2016 när avtalet med nuvarande entreprenör går ut.

Bra service på återvinningscentralerna så att mer avfall sorteras på ett sätt som möjliggör materialåtervinningen, t.ex. genom att samla plastprodukter separat så att dessa kan skickas till plaståtervinning.

Miljöbättre hantering av matavfallet. Hässleholms matavfall komposteras och återförs till jordbruksmark. Att producera biogas och gödsel ur avfallet är miljömässigt bättre då både energi och näring utvinns. När man komposterar går energin till spillo.

Mer återvinning av fett och fosfor. Samla in mer fett genom att tömma fettavskiljare efter verksamheternas behov. Samtidigt undviker man att fettet skadar avloppsrören. Genom rådgivande tillsyn ska fler enskilda avloppsanläggningar kretsloppsanpassas. Installation av fosforfällor för insamling och återföring av fosfor till jordbruksmark kan bli aktuell.

Våra plockanalyser visar att över 35 % av avfallet som eldas utgörs av förpackningar som istället borde återvinnas.⁹ Den mängden måste minska! Vi vet att lägenhetsboende vill få möjlighet att lämna glödlampor och batterier utsorterade i miljörummet och att hela 80 % av svarande hyresvärdar kan tänka sig att erbjuda denna service i miljörummet.¹⁰ Över 40 % av de villakunder som svarade på Renhållningsenkäten känner inte till möjligheten att lämna lampor och batterier på kärlets lock, och 25 % angav att de inte vet att 13 hämtningstillfällen för grovavfall, inklusive el-avfall och farligt avfall, ingår i renhållningsabonnemanget. Bättre information fordras. Politikerna har gett oss uppdraget att förenkla insamlingsystemet så att det blir enklare att källsortera¹¹ och vår referensgrupp tyckte att man skulle informera om hur olika fraktioner tas om hand och slå håll på myter och fördomar om avfallshantering.¹²

Målinriktat arbete, samarbetsprojekt och deltagande processer

För att nå visionen "Hässleholm *Vintage*centrum 2020" ska kommunen jobba på olika sätt mot samma mål. Kommunen har olika roller, som inspiratör, informatör och förebild, som planerare och tillsynsutövare, som renhållare och upphandlare.

Det krävs samordning kring olika frågor bland kommunens alla förvaltningar och bolag. Avfall uppkommer i alla verksamheter och ska hanteras enligt planen, personalen ska inspireras, medborgarna ska informeras och ges möjlighet att delta, och olika aktivitetsplaner och tillsyn ska bidra till visionen "Hässleholm *Vintage*centrum 2020."

Medborgarna är målgruppen och ska därför ha möjlighet att delta och påverka arbetet för att förverkliga visionen. Genom samarbete ska en handlingsplan, en kommunikationsplan och en uppföljningsplan för de fastställda målen och aktiviteterna tas fram.

Slutnoter

1. Rapport: Förebygga avfall inom omsorgen i Hässleholms kommun – Samarbetsprojekt Hässleholm Miljö och omsorgsförvaltningen.
2. Enligt CSK-modell för det förbränningsfria sjukhuset.
3. Bilaga 4: Renhållningsenkät 2013.
4. Rapport: Synen på återvinningscentraler. Observera att internhandel inte räknades i frågan och därför antas procent av befolkningen som har köpt secondhand vara ännu större.
5. Rapport: Seminarium om avfallsplanen 6 februari 2013.
6. Bilaga 1: Projekt- och arbetsbeskrivning gällande ny renhållningsordning.
7. SOU 2012:56. Betänkande av avfallsutredningen. Mot det hållbara samhället – resurseffektiv avfallshantering.
8. Avfall Sverige, U2012:18 Hushållsavfall i siffror – kommun- och länsstatistik 2011.
9. Bilaga 3: Plockanalys 2012.
10. Bilaga 4: Renhållningsenkät 2013.
11. Bilaga 1: Projekt- och arbetsbeskrivning gällande ny renhållningsordning.
12. Rapport: Seminarium om avfallsplanen 6 februari 2013.

Hässleholms kommun

HÄSSLEHOLM MILJÖ AB
RENHÅLLNING & FJÄRRVÄRME